

Vitný host

RegionAll
VYDAVATELSTVÍ A NAKLADATELSTVÍ

Zima 04/2017

Vychází 8. 12. 2017

Cena 46 Kč

V PLZEŇSKÉM KRAJI

Čtvrtletník příznivců přírody, památek a lidí

U kapličky na tom place...

Tóny z ateliéru
Oldřicha Bauera

O škole s dobrým
vysvědčením

Cestování po Plzni
na přelomu 19. a 20. století

Ve stínu
tachovských
věží

Jan Zach

Klub turistů v roce 1930

Členové spolku v roce 1917

Budova OUL

Zakládající výbor. Stojící zleva Skala, Boula, Reindl, Šilhánek J., Suchý, sedící zleva Wegracht, Zach, Světlíková, Kaska a Smolík.

100. výročí Spolku neslyšících Plzeň

V letošním roce mají plzeňští neslyšící důvod k oslavám. Dne 3. října 2017 uplyne již 100 let od založení Spolku neslyšících Plzeň. První zmínka o jeho založení se datuje k 19. srpnu 1917, kdy proběhla komunikace mezi zástupci spolku, okresním hejtmánstvím a místodržitelstvím v Praze. Tehdy se jmenoval Podpůrný spolek hluchoněmých „OUL“ a celkem měl 22 členů

Zakladatelem spolku byl Jan Zach, který se narodil 9. února 1889 v Nových Syrovicích na Moravě a do Plzně přišel roku 1915. V té době již měl zčásti organizační zkušenosti, které získal v Pražském spolku hluchoněmých. Ten byl již založen roku 1868. Již na první ustavující schůzi byl zvolen předsedou Podpůrného spolku hluchoněmých „OUL“, kde setrval až do roku 1928. V tomto roce na vlastní žádost odstoupil z funkce předsedy a byl nahrazen Františkem Smolíkem, ale pouze na dobu

jednoho roku. V roce 1929 při Valné hromadě byl opět zvolen jako předseda Jan Zach, který setrval ve své funkci až do roku 1942. Umírá v Plzni 31. 3. 1977.

Spolek pro ubytování hluchoněmých rodin zakoupil k desátému výročí (1927) dům čp. 246 (dnes Emingerova ulice 18) ve Skvrňanech. Tento objekt sloužil jako útulna spolku hluchoněmých Plzeň a současně i jako kancelář. Nálet amerického letectva na Škodovy závody v dubnu 1945 zasáhl i dům spolku, který byl z poloviny zničen.

Náklady na obnovu poničeného domu byly vyčísleny na 960 000,- Kč ve staré měně a 177 000,- v měně nové. Přestože příslušné orgány slíbily, že obnova domu bude hrazena ze státních peněz, nikdy k tomu nedošlo. Protože spolek neměl peníze na obnovu, bylo rozhodnuto, že se dům předá městu Plzni. Předáním objektu přichází spolek i o kancelářské zázemí včetně zařízení. Od této doby se neustále stěhuje do náhradních prostor. V současné době sídlí na adrese Plzeň, Tylova 14.

K podpoře nezaměstnaných konal Spolek veřejné sbírky, z nichž „OUL“ čtvrtinu odváděl odboru pro hluchoněmé děti při Okresní péči o mládež, která 27. května 1920 založila Odbor příznivců a rodičů dětí hluchoněmých pod vedením JUDr. Františka Kříže. Spolek se v neposlední řadě snažil svými veřejnými sbírkami zajistit peníze na výstavbu nové školy pro sluchově postižené. Nová škola byla postavena na náměstí Míru a je známá pod názvem Purkyňův ústav. Po válce byla předána zdravotníkům.

V roce 1943 dochází ve spolku ke štěpení členské základny. Mladí neslyšící touží po změně, a proto je založen Sportovní klub neslyšících Plzeň. Předsedou Podpůrného spolku hluchoněmých „OUL“ a Sportovního klubu neslyšících Plzeň se v letech 1943 – 1952 stává pan František Šilhánek st., kterého na valné hromadě v roce 1953 vystřídal ve funkci předsedy pan Vladimír Kaizler. Ve své funkci setrval až do roku 1967. Ten během výkonu funkce musel zachraňovat Podpůrný spolek před jeho rozpuštěním. Spolek se začlenil do Ústřední jednoty invalidů (ÚJI) a tím se zachovala jeho kontinuita až do dnešní doby. V roce 1968 se dostává do popředí Spolku Vladimír Pokorný, který přichází z Prahy a je ve funkci až do roku 1985 s roční přestávkou, a to v roce 1969. V tomto roce se stává předsedou Miroslav Hanzlíček st., a pak po delší přestávce opět v letech 1986 – 2007. V letech 2008 – 2011 vede organizaci František Šilhánek ml. Na valné hromadě v roce 2012 se stává předsedou Ferdinand Veszprémí, ale ve funkci je pouhý rok. V roce 2013 byl zvolen předsedou Mgr. Miroslav Hanzlíček ml., který vykonává tuto funkci až dodnes.

Smyslem a cílem založení spolku bylo sdružovat lidi se sluchovou vadou bez ohledu na její typ (neslyšící, nedoslýchaví). Již od samotného vzniku spolek zajišťoval tlumočnickou službu, přednášky, sociální zabezpečení a zájmovou činnost. Největší důraz byl kladen na skutečnost, aby členové měli možnost pracovního uplatnění, byli informováni o dění doma a ve světě. Ve dvacátých letech spolek sdružoval 65 členů. Pořádal maskární plesy, dobročinné věnečky a divadelní představení ve prospěch potřebných členů. Aktivně neslyšící pracovali v divadelním a tanečním souboru či Klubu turistů i Klubu cyklistů. Divadelní soubor hrál v Měšťanské besedě 5. července 1927 hru Lešetínský kovář, na které byl přítomen i tehdejší starosta města Plzně Luděk Pik.

Taneční kroužek se zase blýskl svým vystoupením při 100. oslavách Západočeských plynáren. Oba tyto kroužky vedla paní Šídllová, která byla současně i tlumočnicí spolku. Bohužel, divadelní ani taneční soubor již v dnešní době neexistuje. Oba byly rozpuštěny v 70. letech minulého století. Místo toho je v roce 1982 založen Klub žen v restauraci „Gera“ na Lochotíně. O to se zasloužily Hedvika Tauberová (ještě o ní bude zmínka), Vlasta Šilhánková a Eva Vachovcová. Cílem klubu bylo pomáhat a informovat mladé neslyšící maminky o chodu rodiny a péči o děti, jak něco dobrého uvařit nebo upéct. V dnešní době má Klub jiné zaměření, ale pořád je zaměřen na práci žen v domácnosti. V letošním roce Klub žen oslavil 35. výročí svého trvání.

Další byl Klub neslyšících dětí, který vznikl v letech 1999 – 2003. Zde se děti učily různým dovednostem a slyšící rodiče si zde mohli osvojovat základy znakového jazyka. Krátká doba trvání klubu byla zapříčiněna úbytkem dětí. Dále ve Spolku funguje Klub Joker, který letos oslavil 15. výročí od svého vzniku, a Klub šipek.

Mezi svými členy měl spolek i členku židovského původu, Hedviku Tauberovou. Paní Hedvika byla v lednu 1945 deportována do koncentračního tábora v Terezíně, z kterého se po skončení války vrátila domů. Nesmíme také zapomenout na tlumočníky, kteří se vystřídali během 100 let trvání našeho spolku. Jednalo se o paní Šídllovou, Vachovcovou a pana Frolíka, kteří již, bohužel, nejsou mezi námi. V současné době je to Mgr. Voříšková (rozená Hanzlíčková) a Mgr. Hanzlíček.

Od poloviny července do začátku srpna 2017 bylo možné se seznámit s životem neslyšících v Plzni na výstavě v mážhausu plzeňské radnice. Zde totiž Spolek neslyšících Plzeň uspořádal výstavu k 100. výročí svého založení. Dnešní terminologií bychom řekli, že spolek zajišťuje tlumočnické služby terénní (úřady, lékař, zaměstnání atd.) a ambulantní, sociální odborné poradenství a sociálně aktivizační službu. V dnešní době jsou aktivity ještě více rozšířeny z důvodu větší poptávky po informacích. A tak se zajišťuje tlumočení na TV ZAK díky přispění Odboru sociálních služeb Magistrátu města Plzně, tlumočení veřejných akcí pořádaných městem a třeba i Bosch Prima Fresh festival. Spolek tím nadále plní své poslání, které si dal do vínku při svém vzniku.

■ Miroslav Hanzlíček,
předseda Spolku neslyšících Plzeň